

Mnohé české firmy využívajú daňové raje

Počet českých spoločností, ktorých vlastníci majú centrálu v niektorom z daňových rajov, vzrástol vlni o štyri percentá na 12 554. Denník E15 uvádza, že z rajov sa aktuálne kontroluje 3,43 % z 366 500 firiem registrovaných v Česku.

Vlani sa najviac sťahovali podnikatelia z krajiny na Cyprus, Seychely, Bermudy a do Belize. Z výskumu Českej kapitálovej informačnej agentúry (Čekia) vyplýva, že záujem o usadzovanie sa firiem v Holandsku a Luxembursku klesá.

Nad daňovými rajmi sa však zaťahuje obloha. Finančná kríza priniesla silný medzinárodný tlak na ne a hoci nechcú, musia sprísňovať pravidlá pre pôsobenie zahraničných subjektov na svojom území.

Silnému tlaku ako posledné podľahli karibské Kajmanské ostrovy, ktoré sú svetovou centrárou pre sektor hedžových fondov. Ich daňové zaťaženie zostane nízke, ale fondy registrované na ostrovoch budú musieť vystúpiť z prítomia a odhaliť ľudí, ktorí za nimi stoja.

Kajmanské ostrovy sú územím iba s 56 000 obyvateľmi, ale stali sa šiestym najväčším svetovým finančným centrom.

Dôsledky pôsobenia daňových rajov na európsku ekonomiku si uvedomuje aj Európska komisia (EK). Úniky firiem

do nich pripravujú štátne pokladnice spoločenstva ročne asi o bilión eur. Denník Financial Times nedávno informoval, že sa má sprísniť definícia daňových rajov a následne by malo dôjsť k vypovedaniu bilaterálnych dohôd s rajmi o zamedzení dvojitého zdanenia.

Diskusia o charakteristických črtách daňových rajov by nemala trvať dlho. Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) ju už má. Podľa OECD daňovým rajom je územie, na ktorom sa vyberá takmer nulová daň. Výber je neprehľadný. To znamená, že vláda nevyžaduje informácie o účtovníctve. Daňový raj spolupracuje len slabob alebo vôbec nespupracuje s vládami pri výmene finančných informácií. Napokon, platca dane nemusí byť v danej krajine väčšinu roka a nemusí v nej podnikáť.

Medzi ďalšie, svojou podstatou radikálne opatrenie, by v EÚ mohol patriť zákon, ktorý zamedzí poukazovaniu vysokých poplatkov sesterských divíziám firiem v daňových rajoch. Spoločnosti využívajú transfery napríklad na vysoké platby za sporné služby, medzi ktorými patria správa počítačových systémov alebo poradenstvo.

Česká vláda sa už vlani opatreniami proti úniku ziskov do zahraničia zaoberala. Od začiatku tohto roka sa zvýšila takzvaná zrážková daň. Za nezdanený prevod peňazí, napríklad na účet na Seychelách, za ťažko preukázateľné služby sa platí namiesto predchádzajúcich 15 % daň 35 %. Ministerstvo financií očakáva, že vďaka opatreniu príde do štátneho rozpočtu ročne o 1 miliardu Kč viac. (as)

Modrá ekonomika - šanca pre Slovensko

S rastom nezamestnanosti má problémy mnoho krajín vrátane Slovenska. Objavujú sa však nové ekonomické koncepty, ktoré umožňujú tento problém riešiť. Jedným z nich je aj Modrá ekonomika.

Modrá ekonomika predstavuje nový podnikateľský model, ktorý umožňuje v priebehu 10 rokov s využitím 100 inovácií, inšpirovaných prírodou vytvoriť 100 miliónov pracovných miest. Je zameraná na podporu lokálnych ekonomík a s úspechom realizovaná vo

viacerých menej rozvinutých krajinách sveta. Realizuje sa však aj vo viacerých vyspelých krajinách. Ide o ekonomický koncept vytvorený inovatívnym a vizionárskym belgickým ekonómom a podnikateľom Gunterom Paulim, ktorý svoju predstavu prezentoval v roku 2010 v knihe Blue Economy - Modrá ekonomika. Kniha sa zároveň stala aj správou pre Rímsky klub. Gunter Pauli nazval svoj podnikateľský model Modrá ekonomika preto, aby ho odlíšil od v súčasnej dobe prevažujúcich podnikateľských modelov, ktoré nazval Červená ekonomika a Zelená ekonomika. Červená ekonomika je súčasný dominujúci podnikateľský model založený na požíčovaní, raste dlhov,

neobmedzenom čerpaní zdrojov a odsúvaní problémov do budúcnosti. Zelená ekonomika je založená na vybavení ekonomiky ekologickými technológiami, ktoré sú finančne náročné. V súčasnom období je preto tento model nerealizovateľný.

Modrá ekonomika je podnikateľský model založený na napodobovaní prírody, vytváraní lokálnej ekonomiky, podpore sociálneho kapitálu, kaskádovaní materiálov, živín a energie, nulovej produkcie odpadov a vytváraní pracovných miest na lokálnej úrovni. Modrá ekonomika využíva inovácie inšpirované prírodou. Sú základom podnikateľských aktivít. Tieto inovácie vyvinuli vedecké, výskumné a vývojové inštitúcie v rôznych krajinách sveta. Projekty Modrej ekonomiky sa realizujú v mnohých krajinách, napríklad v Kolumbii, Benine, Japonsku, Indii, Zimbabwe, v Kanade, USA, Taliansku, Srbsku, Nemecku, Japonsku a ďalších. Podnikateľský model Modrá ekonomika využíva ZERI metodológiu, ktorá umožňuje zníženie produkcie odpadov na nulu. Jednotlivé projekty Modrej ekonomiky sú zamerané na potravinovú bezpečnosť, zdravotnú starostlivosť, regeneráciu lesov, produkciu potravín, produkciu energie, bývanie, recykláciu, čistenie vody a vzduchu, poľnohospodárstvo, plasty, ťažbu, materiálovú efektívnosť a ďalšie aktivity.

Projekty Modrej ekonomiky sú, vzhľadom na vysokú nezamestnanosť, zaujímavé aj pre Slovensko. Možno ich aplikovať v regiónoch s vysokou nezamestnanosťou. V prípade realizácie podnikateľských aktivít typu Modrá ekonomika najmä v zaostalých regiónoch Slovenska by bolo možné v priebehu 8 až 10 rokov vytvoriť 400- až 500-tisíc pracovných miest. Gunter Pauli v roku 2012 navštívil aj Slovensko na pozvanie Slovenskej asociácie pre Rímsky klub. Na pôde Ekonomickej univerzity predniesol prednášku o Modrej ekonomike. Slovenská asociácia pre Rímsky klub pripravuje vydanie slovenského prekladu Modrej ekonomiky. Ivan Klinec

